

คุณสมบัติและประเภทของคำกริยาบ่งบอกลักษณะในภาษาไทย

ในการวิเคราะห์คำกริยาบ่งบอกลักษณะในภาษาไทย ผู้วิจัยจะใช้แนวการวิเคราะห์ของ ชัลลิดีตามที่ได้อธิบายไว้ในบทที่ 2 เป็นแนวทาง ทั้งนี้เพราะผู้วิจัยเห็นว่าคำกริยาบ่งบอกลักษณะในภาษาไทยมีคุณสมบัติคล้ายคลึงกับ Intensive Verb ในภาษาอังกฤษ

3.1 คำจำกัดความของคำกริยาบ่งบอกลักษณะ

จากการศึกษาเรื่องคำกริยาบ่งบอกลักษณะในภาษาอังกฤษตามแนวความคิดของ ชัลลิดี ทำให้สรุปได้ว่า คำกริยาบ่งบอกลักษณะคือ คำกริยาที่แสดงความสัมพันธ์ทางความหมายระหว่างหน่วยนามหน้าและหน่วยนามหลังคำกริยาว่าเป็นสิ่งเดียวกัน หรือ เป็นสมาชิกในกลุ่มเดียวกัน

ผู้วิจัยเห็นว่า คำจำกัดความดังกล่าวข้างต้นนี้ ยังไม่เหมาะสมที่จะใช้เป็นคำจำกัดความของคำกริยาบ่งบอกลักษณะในภาษาไทย

ดังนั้นผู้วิจัยจึงจะให้คำจำกัดความสำหรับคำกริยาบ่งบอกลักษณะในภาษาไทย เสียใหม่ ดังนี้

คำกริยาบ่งบอกลักษณะ คือ คำกริยาที่ต้องปรากฏร่วมกับหน่วยนาม 2 หน่วยเสมอ โดยมีหน่วยนามหนึ่งปรากฏในตำแหน่งหน้าคำกริยา และอีกหน่วยนามหนึ่งปรากฏในตำแหน่งหลังคำกริยา คำกริยาชนิดนี้เป็นคำกริยาที่ใช้บ่งชี้ว่าหน่วยนามหลังคำกริยาอธิบายหรือบอกลักษณะของหน่วยนามหน้าคำกริยาว่าเป็นสิ่งเดียวกัน หรือเป็นสมาชิกในกลุ่มเดียวกัน หรือ มีความคล้ายคลึงกันเปรียบเทียบกันได้ นอกจากนี้ คำกริยาชนิดนี้จะไม่ปรากฏในโครงสร้างประโยคกรรมวาจก (Passive Construction) อีกด้วย

3.2 อภิปรายคำจำกัดความ

จากคำจำกัดความข้างต้นนี้ จะเห็นว่าคำกริยาบ่งบอกลักษณะมีคุณสมบัติสำคัญ 2 ประการต่อไปนี้

3.2.1 คำกริยาบ่งบอกลักษณะต้องปรากฏร่วมกับหน่วยนามหน้าและหน่วยนามหลังคำกริยาที่มีความสัมพันธ์กันทางความหมายในลักษณะใดลักษณะหนึ่งใน 3 ลักษณะต่อไปนี้ คือ

- (1) ความสัมพันธ์ที่อ้างถึงหน่วยอ้างอิงเดียวกัน เช่น
 - (ก) สมศักดิ์ เป็น ครูที่ทุกคนควรเอาเป็นตัวอย่าง
 - (ข) ข้าว คือ อาหารหลักที่สำคัญที่สุดของคนไทย

จากตัวอย่างจะเห็นว่า หน่วยนามหน้าและหน่วยนามหลังคำกริยาเป็นรูปภาษาที่ใช้แทนมโนทัศน์ (Concept) ซึ่งอ้างถึงหน่วยอ้างอิงเดียวกัน มโนทัศน์ที่อ้างถึงหน่วยอ้างอิงอันอาจเป็นสิ่งของวัตถุในโลกจริงนี้อาจปรากฏเป็นรูปภาษาได้หลายรูป ตัวอย่าง เช่น

มีชายคนหนึ่งชื่อสมศักดิ์ เป็นหน่วยอ้างอิง เขามีภรรยาชื่อ ภาณี และมีลูกชื่อ วิรัตน์ การใช้รูปภาษาแทนมโนทัศน์ที่อ้างถึงชายคนนี้ ก็จะมีได้หลายรูป เช่น

สมศักดิ์
สามีของภาณี
พ่อของวิรัตน์ เป็นต้น

- (2) ความสัมพันธ์ในลักษณะที่เป็นคำจำกัดกลุ่ม - ลูกกลุ่มเดียวกัน เช่น
 - (ก) ปากกา เป็น เครื่องเขียนชนิดหนึ่ง
 - (ข) สินค้าออกที่สำคัญของไทย ได้แก่ ข้าว ยางพารา และดีบุก

การเป็นคำจำกัดกลุ่ม - ลูกกลุ่มเดียวกัน หมายถึง การที่คำต่าง ๆ เป็นสมาชิกในกลุ่มความหมายเดียวกัน แต่มีขอบเขตทางความหมายไม่เท่าเทียมกัน โดยคำหนึ่งจะเป็นคำจำกัดกลุ่ม (superordinate) และคำอื่น ๆ จะเป็นคำลูกกลุ่ม (hyponyms) จากตัวอย่างในข้อ (ก) จะเห็นว่า "ปากกา" เป็นคำลูกกลุ่ม และ "เครื่องเขียน" เป็นคำจำกัดกลุ่ม จากตัวอย่างในข้อ (ข) "สินค้าออกที่สำคัญของไทย" เป็นคำจำกัดกลุ่ม และ "ข้าว" "ยางพารา" "ดีบุก" เป็นคำลูกกลุ่ม

(3) ความสัมพันธ์ ในลักษณะที่เป็นคำเกี่ยวโยงกัน เช่น

(ก) เขา เหมือน พ่อ

(ข) คณะนักไทย เสมอ คณะนักญี่ปุ่น

จากตัวอย่างในประโยค (ก) จะเห็นว่าหน่วยนามทั้งสองที่ปรากฏร่วมกับคำกริยาเป็นคำนาม คือ หน่วยนาม "เขา" และหน่วยนาม "พ่อ" และจากตัวอย่างในประโยค (ข) หน่วยนามทั้งสองที่ปรากฏร่วมกับคำกริยาเป็นนามวลี คือ หน่วยนาม "คณะนักไทย" และหน่วยนาม "คณะนักญี่ปุ่น"

ในกรณีที่หน่วยนามทั้งสองที่ปรากฏร่วมกับคำกริยาเป็นนามวลี และมีความสัมพันธ์กันในลักษณะที่เป็นคำเกี่ยวโยงกัน นามวลีทั้งสองจะต้องประกอบด้วยหน่วยหลัก (Head) ที่เหมือนกัน ซึ่งหมายความว่า หน่วยหลักของนามวลีทั้งสองจะอ้างถึงหน่วยอ้างอิงชนิดเดียวกัน โดยส่วนขยาย (Modifier) จะเป็นส่วนที่แสดงว่าหน่วยอ้างอิงที่อ้างถึงนั้น ไม่ใช่หน่วยอ้างอิงเดียวกัน จากตัวอย่างในประโยค (ข) หน่วยหลักของนามวลีทั้งสองที่เหมือนกันคือ "คณะนัก" และส่วนขยายของนามวลีหน้าคำกริยาคือ "ทีมไทย" และส่วนขยายของนามวลีหลังคำกริยา คือ "ทีมญี่ปุ่น" จะเห็นว่าส่วนขยาย "ทีมไทย" กับ "ทีมญี่ปุ่น" นี้เป็นส่วนที่ทำให้เราทราบว่าหน่วยอ้างอิงที่หน่วยหลักอ้างถึงนั้น มิใช่เป็นหน่วยอ้างอิงเดียวกันแต่มีความคล้ายคลึงกันหรือเปรียบเทียบกันได้

การที่นามวลีทั้งสองมีหน่วยหลักที่อ้างถึงหน่วยอ้างอิงที่เหมือนกันนี้ ทำให้อาจมีการละหน่วยหลักของนามวลีหลังคำกริยาได้ เช่น

(ค) คณะนักไทย เสมอ (คณะนัก) ทีมญี่ปุ่น

จากคุณสมบัติทางความหมายของหน่วยนามหน้าและหน่วยนามหลังคำกริยาที่จะต้องมีความสัมพันธ์กันในลักษณะใดลักษณะหนึ่งดังที่ได้อภิปรายมานี้ จะเห็นว่าคำกริยาบ่งบอกลักษณะเป็นคำกริยาที่ใช้บ่งชี้ว่าหน่วยนามหลังคำกริยาอธิบายหรือบอกลักษณะของหน่วยนามหน้าคำกริยาว่าเป็นสิ่งเดียวกัน หรือ เป็นสมาชิกในกลุ่มเดียวกันหรือมีความคล้ายคลึงกันเปรียบเทียบกันได้

3.2.2 คำกริยาบ่งบอกลักษณะ จะไม่ปรากฏในโครงสร้างประโยคกรรมวาจก หมายความว่า คำกริยาบ่งบอกลักษณะจะไม่ปรากฏร่วมกับคำ "ถูก โดน ได้รับ" ในโครงสร้างประโยคกรรมวาจก ตัวอย่าง

เขา เป็น ครู

*ครูถูกเขาเป็น

- * ครู โดน เขา เป็น
- * ครู ได้รับ เป็น โดย เขา

- พ เหมือน น้อง
- * น้อง ถูก พ เหมือน
- * น้อง โดน พ เหมือน
- * น้อง ได้รับ เหมือน โดย พ

- ราคา เสื้อ เท่า ราคา กาง เกง
- * ราคา กาง เกง ถูก ราคา เสื้อ เท่า
- * ราคา กาง เกง โดน ราคา เสื้อ เท่า
- * ราคา กาง เกง ได้รับ เท่า โดย ราคา เสื้อ

- ทีม ไทย เสมอ ทีม ญี่ปุ่น
- * ทีม ญี่ปุ่น ถูก ทีม ไทย เสมอ
- * ทีม ญี่ปุ่น โดน ทีม ไทย เสมอ
- * ทีม ญี่ปุ่น ได้รับ เสมอ โดย ทีม ไทย

3.3. คำกริยาบ่งบอกลักษณะในภาษาไทย

ด้วยหลักเกณฑ์คำจำกัดความและคุณสมบัติตามที่ได้อภิปรายในหัวข้อ 3.2. นั้น ผู้วิจัย ได้ตรวจสอบข้อมูลจากบทความ หนังสือ หนังสือพิมพ์ นวนิยาย นวนิยายแปล ราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2525 และจากการสนทนาระหว่างผู้วิจัยกับบุคคลอื่น ๆ พบว่า ในภาษาไทยมีคำกริยาทั้งหมด 10 รายการที่เข้าข่ายคำจำกัดความและคุณสมบัติดังที่ได้กล่าวมาแล้ว คำกริยาทั้ง 10 รายการนี้ จะเรียกว่า คำกริยาบ่งบอกลักษณะ มีดังนี้

คำกริยา บ่งบอกลักษณะ	ประเภทความสัมพันธ์ระหว่างหน่วยนามหน้าและหน่วยนามหลังคำกริยา โครงสร้าง			
	หน่วยอ้างอิงเดียวกัน	คำจากกลุ่ม-ลูกกลุ่มเดียวกัน	คำเกี่ยวโยงกัน	ประโยชน์กรรม- วาก
ชื่อ				×
หมายถึง				×
คือ				×
เป็น				×
มี		✓		×
ได้แก่		✓		×
เหมือน			✓	×
คล้าย			✓	×
เท่า			✓	×
เสมอ			✓	×

ผู้วิจัยจะขอแสดงตัวอย่างประโยคที่มีคำกริยาบ่งบอกลักษณะทั้ง 10 รายการ ดังต่อไปนี้

- 1) ชื่อ เช่น นายอำเภอคนใหม่ ชื่อ นรินทร์
- 2) หมายถึง เช่น การขนส่ง หมายถึง การขนย้ายหรือเคลื่อนที่วัตถุจากสถานที่หนึ่ง ไปยังอีกสถานที่หนึ่ง
- 3) คือ เช่น จอห์น คือ คนรักของฉัน
- 4) เป็น เช่น บุช เป็น ประธานาธิบดีคนที่ 41 ของสหรัฐ
- 5) มี เช่น ศาสตร์ของพุทธบริษัท มี พุทธศาสตร์ ธรรมศาสตร์ และ สังคมศาสตร์
- 6) ได้แก่ เช่น ผู้อภิปรายวันนี้ ได้แก่ คุณสมิคร คุณอุทัย และ คุณบุญชู
- 7) เหมือน เช่น ตาของนลินี เหมือน (ตาของ)แม่
- 8) คล้าย เช่น แมว คล้าย เสือ
- 9) เท่า เช่น น้ำในถังนี้ เท่า (น้ำ) ในถังนั้น
- 10) เสมอ เช่น ดินตรงนี้ เสมอ (ดิน) ตรงนั้น

จากตารางและตัวอย่างข้างต้นนี้ จะเห็นได้ว่า คำกริยาทั้ง 10 รายการนี้ เป็นคำกริยาที่บ่งชี้ว่าหน่วยนามหลังคำกริยา เป็นส่วนที่ใช้อธิบายหรือบอกลักษณะของสิ่งที่กล่าวถึงโดยหน่วยนามหน้าคำกริยา กล่าวคือ คำกริยา "ชื่อ" "หมายถึง" "คือ" และ "เป็น" บ่งชี้ว่าสิ่งที่กล่าวถึงโดยหน่วยนามหน้าคำกริยาเป็นสิ่งที่เดียวกันกับสิ่งที่กล่าวถึงโดยหน่วยนามหลังคำกริยา คำกริยา "มี" และ "ได้แก่" บ่งชี้ว่าสิ่งที่กล่าวถึงโดยหน่วยนามหน้าคำกริยามีสมาชิกต่าง ๆ ที่กล่าวถึงโดยหน่วยนามหลังคำกริยา คำกริยา "เหมือน" "คล้าย" "เท่า" และ "เสมอ" บ่งชี้ว่าสิ่งที่กล่าวถึงโดยหน่วยนามหน้าคำกริยามีลักษณะเหมือนหรือคล้ายกันกับสิ่งที่กล่าวถึงโดยหน่วยนามหลังคำกริยา และคำกริยาทั้ง 10 รายการนี้ไม่สามารถปรากฏในโครงสร้างประโยคกรรมวาจกได้

3.4 ประเภทของคำกริยาบ่งบอกลักษณะ

จากการศึกษาข้อมูล ผู้วิจัยพบว่า คำกริยาบ่งบอกลักษณะมีคุณสมบัติวากยสัมพันธ์ได้แก่ การปรากฏร่วมของคำปฏิเสธ "ไม่" ที่แตกต่างกัน ทำให้สามารถแบ่งคำกริยาบ่งบอกลักษณะออกเป็น 2 ประเภทใหญ่ ๆ ดังต่อไปนี้

3.4.1 การปรากฏร่วมกับคำปฏิเสธ "ไม่"

เมื่อพิจารณาคำกริยาบ่งบอกลักษณะทั้ง 10 รายการแล้วพบว่า ลักษณะทางวากยสัมพันธ์ของคำกริยาบ่งบอกลักษณะที่เกี่ยวกับการปรากฏหรือไม่ปรากฏร่วมกับคำปฏิเสธ "ไม่" เป็นลักษณะสำคัญที่จะจำแนกคำกริยาบ่งบอกลักษณะออกเป็น 2 ประเภทใหญ่ ๆ คือ

- (1) คำกริยาบ่งบอกลักษณะประเภทที่ไม่สามารถปรากฏร่วมกับคำปฏิเสธ "ไม่"
- (2) คำกริยาบ่งบอกลักษณะประเภทที่สามารถปรากฏร่วมกับคำปฏิเสธ "ไม่" ได้

ดังตัวอย่างต่อไปนี้

คำกริยาบ่งบอกลักษณะ	การปรากฏร่วมกับคำปฏิเสธ "ไม่"	ตัวอย่าง
ชื่อ หมายถึง คือ เป็น มี ได้แก่	ไม่ปรากฏ ไม่ปรากฏ ไม่ปรากฏ ไม่ปรากฏ ไม่ปรากฏ ไม่ปรากฏ	* พ่อของเธอ <u>ไม่ใช่</u> สมชาย * หน่วยงานบอกสถานที่ <u>ไม่หมายถึง</u> สถานที่ที่เกิดเหตุการณ์ขึ้น * จอห์น <u>ไม่ใช่</u> หัวหน้าของผม * บุษ <u>ไม่เป็น</u> ประธานาธิบดีคนที่ 41 ของสหรัฐ * ศาสตร์ของพุทธบริษัท <u>ไม่มี</u> พุทธศาสตร์ ธรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์ * ผู้อภิปรายวันนี้ <u>ไม่ได้แก่</u> คุณสมิคร คุณอุทัย และคุณบุญชู
เหมือน คล้าย เท่า เสมอ	ปรากฏ ปรากฏ ปรากฏ ปรากฏ	เสื้อของเธอ <u>ไม่เหมือน</u> เสื้อของจัน แมว <u>ไม่คล้าย</u> เสือ ปลาตัวนี้ <u>ไม่เท่า</u> ปลาตัวนั้น ดินตรงนี้ <u>ไม่เสมอ</u> ดินตรงนั้น

จากตารางข้างต้นนี้ จะเห็นว่า ลักษณะทางวากยสัมพันธ์ในเรื่องของการปรากฏของคำปฏิเสธ "ไม่" สามารถนำมาใช้เป็นเกณฑ์จำแนกคำกริยาออกเป็น 2 ประเภท ดังต่อไปนี้

1. ประเภทคำกริยาที่ไม่สามารถปรากฏร่วมกับคำปฏิเสธ "ไม่" มีสมาชิก 6 รายคำ ได้แก่คำว่า

ชื่อ หมายถึง คือ เป็น มี และ ได้แก่

2. ประเภทคำกริยาที่สามารถปรากฏร่วมกับคำปฏิเสธ "ไม่" ได้ มีสมาชิก 4 รายคำ ได้แก่คำว่า

เหมือน คล้าย เท่า และ เสมอ

3.4.2. ลักษณะทางอรรถศาสตร์กับประเภทของคำกริยาบ่งบอกลักษณะ

ในหัวข้อ 3.4.1 ผู้วิจัยใช้ลักษณะทางวากยสัมพันธ์ในเรื่องของการปรากฏหรือไม่ปรากฏร่วมของคำปฏิเสธ "ไม่" กับคำกริยาบ่งบอกลักษณะเป็นเกณฑ์ในการจำแนกคำกริยาบ่งบอก

ลักษณะออกเป็น 2 ประเภท เมื่อผู้วิจัยศึกษาข้อมูลโดยใช้ลักษณะทางอรรถศาสตร์ในเรื่องของความสัมพันธ์ทางความหมายของหน่วยงานทั้งสองดังที่กล่าวไว้ในหัวข้อ 3.2 (ดูหน้า 28-29) เป็นเกณฑ์พิจารณาแล้ว พบว่า ลักษณะทางอรรถศาสตร์ในเรื่องดังกล่าวนี้สามารถจำแนกคำกริยาบ่งบอกลักษณะออกเป็น 3 กลุ่ม คือ

- 1) กลุ่มคำกริยาที่แสดงความสัมพันธ์ทางความหมายระหว่างหน่วยงานทั้งสองว่าอ้างถึงหน่วยอ้างอิงเดียวกันมีสมาชิก 4 รายคำ ได้แก่คำว่า ชื่อ หมายถึง คือ และ เป็น
- 2) กลุ่มคำกริยาที่แสดงความสัมพันธ์ทางความหมายระหว่างหน่วยงานทั้งสองว่าเป็นคำจำกลุ่ม-ลูกกลุ่มเดียวกันมีสมาชิก 2 รายคำ ได้แก่คำว่า ได้แก่ และ มี
- 3) กลุ่มคำกริยาที่แสดงความสัมพันธ์ทางความหมายระหว่างหน่วยงานทั้งสองว่าเป็นคำเกี่ยวโยงกันมีสมาชิก 4 รายคำ ได้แก่คำว่า เหมือน คล้าย เท่า และ เสมอ

ผู้วิจัยของแสดงตัวอย่างโดยใช้ตารางดังต่อไปนี้

คำกริยา บ่งบอกลักษณะ	ลักษณะความสัมพันธ์ทางความหมาย ของหน่วยงานทั้งสอง	ตัวอย่าง
<u>ชื่อ</u> <u>หมายถึง</u> <u>คือ</u> <u>เป็น</u>	อ้างถึงหน่วยอ้างอิงเดียวกัน อ้างถึงหน่วยอ้างอิงเดียวกัน อ้างถึงหน่วยอ้างอิงเดียวกัน อ้างถึงหน่วยอ้างอิงเดียวกัน	นายอำเภอคนใหม่ <u>ชื่อ</u> นรินทร์ หน่วยงานบอกลำดับที่ <u>หมายถึง</u> สถานที่ที่เกิดเหตุการณ์ จบทัน <u>คือ</u> คนรักของดิฉัน บุช <u>เป็น</u> ประธานาธิบดีคนที่ 41 ของสหรัฐ
<u>มี</u> <u>ได้แก่</u>	คำจำกลุ่ม-ลูกกลุ่มเดียวกัน คำจำกลุ่ม-ลูกกลุ่มเดียวกัน	ศาสตร์ของพุทธบริษัท <u>มี</u> พุทธศาสตร์ ธรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์ ผู้อภิปรายวันนี้ <u>ได้แก่</u> คุณสมิทร คุณอุทัย และคุณบุญชู
<u>เหมือน</u> <u>คล้าย</u> <u>เท่า</u> <u>เสมอ</u>	คำเกี่ยวโยงกัน คำเกี่ยวโยงกัน คำเกี่ยวโยงกัน คำเกี่ยวโยงกัน	ตาของนลินี <u>เหมือน</u> (ตา) ของแม่ แมว <u>คล้าย</u> เสือ น้ำในถังนี้ <u>เท่า</u> (น้ำ) ในถังนั้น ดินตรงนี้ <u>เสมอ</u> (ดิน) ตรงนั้น

เมื่อนำเกณฑ์ทางวากยสัมพันธ์ในหัวข้อ 3.4.1 มาพิจารณาร่วมกับเกณฑ์ทาง
 อรรถศาสตร์ในหัวข้อ 3.4.2 แล้วก็จะพบว่า

คำกริยาบ่งบอกลักษณะประเภทที่ 1 คือ ประเภทของคำกริยาที่ไม่ปรากฏร่วมกับคำ
 ปฏิเสธ "ไม่" นั้น จะถูกจำแนกออกเป็น 2 ประเภทย่อยตามเกณฑ์ทางอรรถศาสตร์ ดังต่อไปนี้

1.1 ประเภทคำกริยาที่แสดงความสัมพันธ์ทางความหมายของหน่วยนามทั้งสอง
 ในลักษณะที่อ้างถึงหน่วยอ้างอิงเดียวกัน มีสมาชิก 4 รายคำ ได้แก่คำว่า ชื่อ หมายถึง คือ และ เป็น

1.2 ประเภทของคำกริยาที่แสดงความสัมพันธ์ทางความหมายของหน่วยนาม
 ทั้งสองในลักษณะที่เป็นคำจำกัดกลุ่ม-ลูกกลุ่มเดียวกัน มีสมาชิก 2 รายคำ ได้แก่ คำว่า มี และ ได้แก่

ส่วนคำกริยาบ่งบอกลักษณะประเภทที่ 2 เกณฑ์ทางวากยสัมพันธ์ ไม่แตกต่างกับ
 ประเภทที่แบ่งโดยใช้เกณฑ์ทางอรรถศาสตร์

ประเภทต่าง ๆ ของคำกริยาบ่งบอกลักษณะจะแสดงได้ด้วยตารางต่อไปนี้

คำกริยา บ่งบอกลักษณะ	การปรากฏร่วมของ คำปฏิเสธ "ไม่"	ลักษณะความสัมพันธ์ทางความหมายของหน่วยนามทั้งสอง		
		อ้างถึงหน่วย อ้างอิงเดียวกัน	คำจำกัดกลุ่ม- ลูกกลุ่มเดียวกัน	คำ เกี่ยวข้องกัน
ชื่อ หมายถึง คือ เป็น				
มี ได้แก่				
เหมือน คล้าย เท่า เสมอ				

เส้นทึบ _____ แสดงการจำแนกคำกริยาบ่งบอกลักษณะ โดยใช้ เกณฑ์ทางวากยสัมพันธ์

เส้นประ ----- แสดงการจำแนกคำกริยาบ่งบอกลักษณะ โดยใช้ เกณฑ์ทางอรรถศาสตร์

จากตารางข้างต้น จะเห็นได้ว่า คำกริยา ชื่อ หมายถึง คือ และ เป็น กับ คำกริยา มี และ ได้แก่ ถูกจำแนกให้เป็นคำกริยาประเภทที่ต่างกันโดยการพิจารณาจากเกณฑ์ทางอรรถศาสตร์ เมื่อพิจารณาคคุณสมบัติของคำกริยาบ่งบอกลักษณะทั้งทางวากยสัมพันธ์และทางอรรถศาสตร์แล้ว สรุปได้ว่า คำกริยาบ่งบอกลักษณะสามารถจำแนกออกเป็นประเภทต่าง ๆ ได้เป็น 3 ประเภท ดังต่อไปนี้ คือ

1) คำกริยาบ่งบอกลักษณะที่ไม่สามารถปรากฏร่วมกับคำปฏิเสธ "ไม่" และแสดงความสัมพันธ์ระหว่างหน่วยนามทั้งสองว่าอ้างถึงหน่วยอ้างอิงเดียวกัน คำกริยาประเภทนี้จะบ่งชี้ว่าหน่วยนามหน้าคำกริยาเป็นสิ่งเดียวกันกับสิ่งที่กล่าวถึงโดยหน่วยนามหลังคำกริยา ดังนั้นผู้วิจัยจะเรียกคำกริยาประเภทนี้ว่า คำกริยาบ่งบอกลักษณะประเภทเทียบความ มีสมาชิก 4 รายการ ได้แก่คำว่า "ชื่อ" "หมายถึง" "คือ" และ "เป็น"

2) คำกริยาบ่งบอกลักษณะที่ไม่สามารถปรากฏร่วมกับคำปฏิเสธ "ไม่" และแสดงความสัมพันธ์ระหว่างหน่วยนามทั้งสองในลักษณะที่เป็นคำจำกัดกลุ่ม-ลูกกลุ่มเดียวกัน มีสมาชิก 2 รายการ ได้แก่คำว่า "มี" และ "ได้แก่" ผู้วิจัยจะเรียกคำกริยา ประเภทนี้ว่า คำกริยาบ่งบอกลักษณะประเภทขยายความ เพราะคำกริยาประเภทนี้จะบ่งชี้ว่า หน่วยนามหลังคำกริยาขยายความของหน่วยนามหน้าคำกริยาว่ามีสมาชิกอะไรบ้าง

3) คำกริยาบ่งบอกลักษณะที่สามารถปรากฏร่วมกับคำปฏิเสธ "ไม่" ได้ และแสดงความสัมพันธ์ระหว่างหน่วยนามทั้งสองในลักษณะที่เป็นคำเกี่ยวโยงกัน คำกริยาประเภทนี้จะบ่งชี้ว่าสิ่งที่กล่าวถึงโดยหน่วยนามหน้าคำกริยามีลักษณะเหมือน หรือ คล้ายกับสิ่งที่กล่าวถึงโดยหน่วยนามหลังคำกริยา ดังนั้นผู้วิจัยจะเรียกคำกริยาประเภทนี้ว่า คำกริยาบ่งบอกลักษณะประเภทเปรียบเทียบ มีสมาชิก 4 รายการ ได้แก่คำว่า "เหมือน" "คล้าย" "เท่า" และ "เสมอ"

3.4.3 ชนิดย่อยของคำกริยาบ่งบอกลักษณะประเภทเทียบความ

ในหัวข้อ 3.4.2 ได้กล่าวถึงคำกริยาบ่งบอกลักษณะประเภทหนึ่งเรียกว่า ประเภทเทียบความซึ่งมีสมาชิก 4 รายการ ได้แก่คำว่า ชื่อ หมายถึง คือ และ เป็น จากการศึกษาประโยคที่มีคำกริยาบ่งบอกลักษณะเหล่านี้ปรากฏในตำแหน่งคำกริยาหลัก ผู้วิจัยพบว่า มีลักษณะทางวากยสัมพันธ์ ที่แตกต่างกันระหว่างคำกริยา ชื่อ หมายถึง และ เป็น กับคำกริยา คือ กล่าวคือ คำกริยา "คือ" เป็นคำกริยาที่มีคุณสมบัติทางวากยสัมพันธ์ในเรื่องของการสลับตำแหน่งหน่วยนาม

ทั้งสองได้ โดยไม่ทำให้ความหมายหลักของประโยคเปลี่ยนแปลงไป คำกริยา "คือ" นี้จึงสามารถปรากฏได้ในโครงสร้างประโยคทั้ง 2 โครงสร้าง ดังนี้

หน่วยนาม ₁ <u>คำกริยา</u> หน่วยนาม ₂ <-----> หน่วยนาม ₂ <u>คำกริยา</u> หน่วยนาม ₁

ตัวอย่าง

สมชาย คือ บุคคลที่คุณควรเอาเป็นตัวอย่าง <--> บุคคลที่คุณควรเอาเป็นตัวอย่าง คือ สมชาย

ส่วนคำกริยา "ชื่อ" "หมายถึง" และ "เป็น" ไม่มีคุณสมบัติทางวากยสัมพันธ์ในลักษณะดังกล่าวนี้ ตัวอย่าง

หัวหน้าของผม ชื่อ จอห์น

*จอห์น ชื่อ หัวหน้าของผม

หน่วยงานบอกสถานที่ หมายถึง สถานที่ที่เกิดเหตุการณ์

*สถานที่ที่เกิดเหตุการณ์ หมายถึง หน่วยงานบอกสถานที่

บุช เป็น ประธานาธิบดีคนที่ 41 ของสหรัฐ

*ประธานาธิบดีคนที่ 41 ของสหรัฐ เป็น บุช

การที่คำกริยา "คือ" มีคุณสมบัติทางวากยสัมพันธ์ในเรื่องของการสลับตำแหน่งหน่วยนามทั้ง 2 ได้เช่น เพราะคำกริยา "คือ" เป็นคำกริยาที่ใช้บ่งชี้ว่าสิ่งที่กล่าวถึงโดยหน่วยนามทั้ง 2 นั้นคือสิ่งเดียวกัน ซึ่งทำให้หน่วยนามทั้ง 2 นี้มีคุณสมบัติทางความหมายเท่าเทียมกันในเรื่องของการเป็นหน่วยประธานของประโยคและหน่วยหลักของข้อความ ส่วนคำกริยา "ชื่อ" "หมายถึง" และ "เป็น" เป็นคำกริยาที่ใช้บ่งชี้ว่าสิ่งที่กล่าวถึงโดยหน่วยนามหลังคำกริยาเป็นข้อความที่ใช้อธิบายหรือบอกคุณสมบัติของสิ่งที่กล่าวถึงโดยหน่วยนามหน้าคำกริยา ซึ่งคุณสมบัติของสิ่งของต่าง ๆ นั้นอาจมีได้หลาย ๆ คุณสมบัติ แต่คำกริยาทุกชนิดบ่งชี้คุณสมบัติใดคุณสมบัติหนึ่งเท่านั้น ทำให้หน่วยนามหน้าและหน่วยนามหลังคำกริยาไม่มีคุณสมบัติทางความหมายที่เท่าเทียมกัน คำกริยาเหล่านี้จึงไม่มีคุณสมบัติทางวากยสัมพันธ์ในเรื่องของการสลับตำแหน่งของหน่วยนามทั้งสองดังที่ปรากฏ

จากลักษณะทางวากยสัมพันธ์ที่คำกริยา "คือ" แตกต่างจากคำกริยา "ชื่อ" "หมายถึง" และ "เป็น" ดังได้กล่าวมาแล้วนี้ ทำให้สามารถจำแนกคำกริยาแบ่งบอกลักษณะประเภทเทียบความออกเป็น 2 ชนิดย่อย ดังนี้

ก) ชนิดของคำกริยาที่มีคุณสมบัติทางวากยสัมพันธ์ในเรื่องของการสลับตำแหน่งของหน่วยนามทั้งสองได้ ได้แก่คำว่า คือ

ข) ชนิดของคำกริยาที่ไม่มีคุณสมบัติทางวากยสัมพันธ์ในเรื่องของการสลับตำแหน่งของหน่วยนามทั้งสองได้ ได้แก่คำว่า ชื่อ หมายถึง และ เป็น

จากลักษณะทางวากยสัมพันธ์ของคำกริยา "คือ" ในเรื่องของการสลับหน่วยนามทั้งสองได้โดยไม่ทำให้ความหมายของหลักของประโยคเปลี่ยนแปลงไปนั้น แสดงว่าหน่วยนามทั้งสองที่จะปรากฏร่วมกับคำกริยา "คือ" นั้นจะต้องมีความเท่าเทียมกันทางความหมาย ใช้แทนกันได้ ดังนั้นจึงพบว่า คำกริยา "คือ" นี้จะถูกนำไปใช้ในการให้คำจำกัดความใช้ในการบ่งชี้สิ่งใดสิ่งหนึ่งเป็นการเฉพาะเจาะจง หรือ ใช้ให้เข้า เช่น

คำนาม คือ คำที่ใช้เรียกชื่อ คน สัตว์ สิ่งของ และสภาพต่าง ๆ
(ใช้ในการให้คำจำกัดความ)

สิ่งที่ฉันต้องการ คือ ความซื่อสัตย์
(ใช้บ่งชี้สิ่งใดสิ่งหนึ่งเป็นการเฉพาะเจาะจง)

สมศักดิ์ คือ แพนฉัน
(ใช้ให้เข้า)

ผู้วิจัยจึงจะเรียกคำกริยา "คือ" ว่าเป็นคำกริยาบ่งบอกลักษณะประเภทเทียบความชนิดเทียบความเท่า และจะเรียกคำกริยา "ชื่อ" "หมายถึง" และ "เป็น" ว่าเป็นคำกริยาบ่งบอกลักษณะประเภทเทียบความชนิดเทียบความไม่เท่า

3.5 สรุปประเภทและชนิดย่อยของคำกริยาบ่งบอกลักษณะ

จากการศึกษาคุณสมบัติทางวากยสัมพันธ์และทางอรรถศาสตร์ของคำกริยาบ่งบอกลักษณะทั้ง 10 รายการ ที่ได้กล่าวมาแล้วทั้งหมดนี้ สามารถสรุปได้ว่า คำกริยาบ่งบอกลักษณะแบ่งออกเป็นประเภทต่าง ๆ ได้ 3 ประเภทคือ

1. ประเภทเทียบความ มีสมาชิก 4 รายการ คำกริยาประเภทเทียบความแบ่งออกเป็น 2 ชนิดย่อยคือ

1.1. ชนิดเทียบความเท่า มี 1 รายการ ได้แก่คำว่า คือ

1.2. ชนิดเทียบความไม่เท่า มี 3 รายการ ได้แก่คำว่า ชื่อ หมายถึง และ เป็น

2. ประเภทขยายความ มีสมาชิก 2 รายคำ ได้แก่คำว่า มี และ ได้แก่

3. ประเภทเปรียบเทียบความ มีสมาชิก 4 รายคำ ได้แก่คำว่า เหมือน คล้าย เท่า และ เสมอ

ประเภทและชนิดย่อยต่าง ๆ ของคำกริยาบ่งบอกลักษณะ จะแสดงได้ด้วยแผนภูมิต่อไปนี้

